

URZĄD GMINY BĘDKÓW
97-319 Będków
ul. Parkowa 3
NIP 773-18-06-164
tel./fax 44 725-70-12

STAROSTWO POWIATOWE
w Tomaszowie Mazowieckim
BIURO RADY POWIATU

Wpłynęło 21 10. 2024
L.dz.

Będków, dn. 21.10.2024 r.

Rada Powiatu Tomaszowskiego
ul. Św. Antoniego 41
97-200 Tomaszów Mazowiecki

Nasz znak: OŚ.602.1.2024

Wójt Gminy Będków, zgodnie z art.18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 54, 834 i 1089), po przedstawieniu Radzie Gminy w Będkowie Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków za lata 2022-2023, przekazuje powyższy dokument do Rady Powiatu Tomaszowskiego.

Z up **WÓJTA GMINY**
mgr Agnieszka Cieszczyńska-Hejnia
Zastępca Wójta

Załączniki:

1. Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków za lata 2022-2023.
2. Uchwała Nr VI/44/24 Rady Gminy w Będkowie z dnia 7 października 2024 r. w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków za lata 2022-2023.

**UCHWAŁA NR VI/44/24
RADY GMINY W BĘDKOWIE**

z dnia 7 października 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków za lata 2022-2023”

Na podstawie art 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54, 834 i 1089) Rada Gminy w Będkowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków za lata 2022-2023”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Karolina Rauch

Uzasadnienie

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będków za lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r.” został przyjęty uchwałą Nr XVII/143/20 Rady Gminy w Będkowie z dnia 27 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków za lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r.

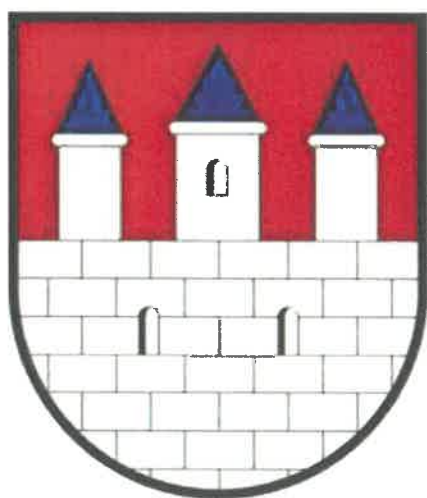
Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54, poz. 834, poz. 1089) organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty z realizacji programu ochrony środowiska, a następnie przedstawia radzie gminy. Niniejszy Raport z wykonania programu ochrony środowiska obejmuje okres sprawozdawczy za lata 2022-2023.

Raport zawiera swoiste podsumowanie działań podjętych dla realizacji zadań i osiągnięcia celów nakreślonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Będków za lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ww. ustawy po przedstawieniu raportu Radzie Gminy w Będkowie, dokument jest przekazywany przez Wójta Gminy Będków do Rady Powiatu Tomaszewskiego.

RAPORT

Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BĘDKÓW ZA LATA 2022-2023

SIERPIEŃ 2024

ZAMAWIAJĄCY:

Urząd Gminy Będków

ul. Parkowa 3

97-319 Będków

WYKONAWCA:

Envico Solutions

ul. Bursztynowa 28

07-200 Wyszaków

Tel: +48 517 621 901

E-mail: samorzady@envico.com.pl

www.envico.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Mgr inż. Mateusz Puścian

Mateusz Puścian
.....

Mgr inż. Krystian Rachubka

Krystian Rachubka
.....

Mgr inż. Daria Kostrzewa

Daria Kostrzewa
.....

)

)

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	6
2. Stan realizacji Programu Ochrony Środowiska	7
3. Charakterystyka Gminy Będków	8
3.1. Położenie geograficzne	8
3.2. Sytuacja demograficzna	9
4. Realizacja celów zawartych w programie ochrony środowiska	10
4.1. Działania w zakresie ochrony powietrza	10
4.1.1. Stopień realizacji zadań	11
4.2. Działania w zakresie poprawy klimatu akustycznego	13
4.2.1. Stopień realizacji zadań	13
4.3. Działania w zakresie poprawy jakości wód	16
4.3.1. Stopień realizacji zadań	16
4.4. Działania w zakresie gospodarki odpadami	18
4.4.1. Stopień realizacji zadań	20
4.5. Działania w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej	21
4.5.1. Stopień realizacji zadań	22
4.6. Działania w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom	24
4.6.1. Stopień realizacji zadań	24
5. Monitoring realizacji zadań	25
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	27

1. WSTĘP

Niniejszy dokument, został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.). Zgodnie z powyższą ustawą organ wykonawczy gminy co 2 lata sporządza raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go Radzie Gminy. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r. został uchwalony uchwałą nr XVII/143/20 Rady Gminy w Będkowie z dnia 27 listopada 2020 roku.

Program jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy. Cele zawarte w Programie są wyznaczone i realizowane zgodnie z celami ochrony środowiska przyjętymi w programie powiatowym, wojewódzkim oraz określonymi dla polityki ekologicznej państwa.

Niniejszy Raport sporządzono na podstawie analizy realizacji celów oraz przewidzianych do wykonania w ramach tych celów zadań, ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r.. Raport obejmuje okres od 2022 r. do 2023 r., tj. środkowe lata realizacji Programu.

Zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska to:

- zadania własne gminy tzn. te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy. Obejmują one zarówno zadania o charakterze organizacyjno-prawnym jak i inwestycyjnym,
- zadania koordynowane, tzn. finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego, bądź instytucji działających na terenie gminy, ale podległych bezpośrednio organom powiatowym, wojewódzkim bądź centralnym.

Gminny Program Ochrony Środowiska został sporządzony na podstawie gruntownej znajomości aktualnego stanu środowiska w gminie. Podobnie jak polityka ekologiczna państwa określa on przed wszystkim:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziom celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań ekologicznych,
- środki niezbędne do założonych celów.

2. STAN REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zgodnie z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028 r. dzięki kompleksowemu ujęciu stanu środowiska na terenie gminy możliwe stało się zdefiniowanie celów środowiskowych do jakich powinno się dążyć kierując dobrem środowiska. Cele środowiskowe zostały osiągnięte poprzez realizację konkretnych zadań.

Ocenę realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie, kierunków ochrony środowiska. Dla wyszczególnionych kierunków, na etapie tworzenia POŚ zdefiniowano szereg zadań. Raport ma na celu określenie stopnia realizacji owych zadań w latach 2022-2023. Poniżej przedstawiono syntetyczne oceny i informacje o realizacji zadań w rozbiciu na poszczególne obszary tematyczne zgodnie z zapisami w POŚ.

W oparciu o diagnozę stanu środowiska oraz zagrożenia środowiska zdefiniowano najważniejsze priorytety ochrony środowiska w Gminie Będków:

- I. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:**
 - Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy,
- II. W zakresie poprawy klimatu akustycznego:**
 - Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego,
- III. W zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych:**
 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
 - Działania w zakresie kontroli jakości i ilości ścieków,
- IV. W zakresie poprawy systemu gospodarki odpadami:**
 - Prawidłowe zagospodarowanie odpadów,
 - Usuwania i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest,
- V. W zakresie zachowania walorów przyrodniczych:**
 - Ochrona cennych zasobów przyrodniczych,
- VI. W zakresie ograniczenia zagrożeń związanych z poważnymi awariami:**
 - Przeciwdziałanie poważnym awariom,
- VII. W zakresie wzrostu świadomości mieszkańców:**
 - Prowadzenie kampanii edukacyjnych.

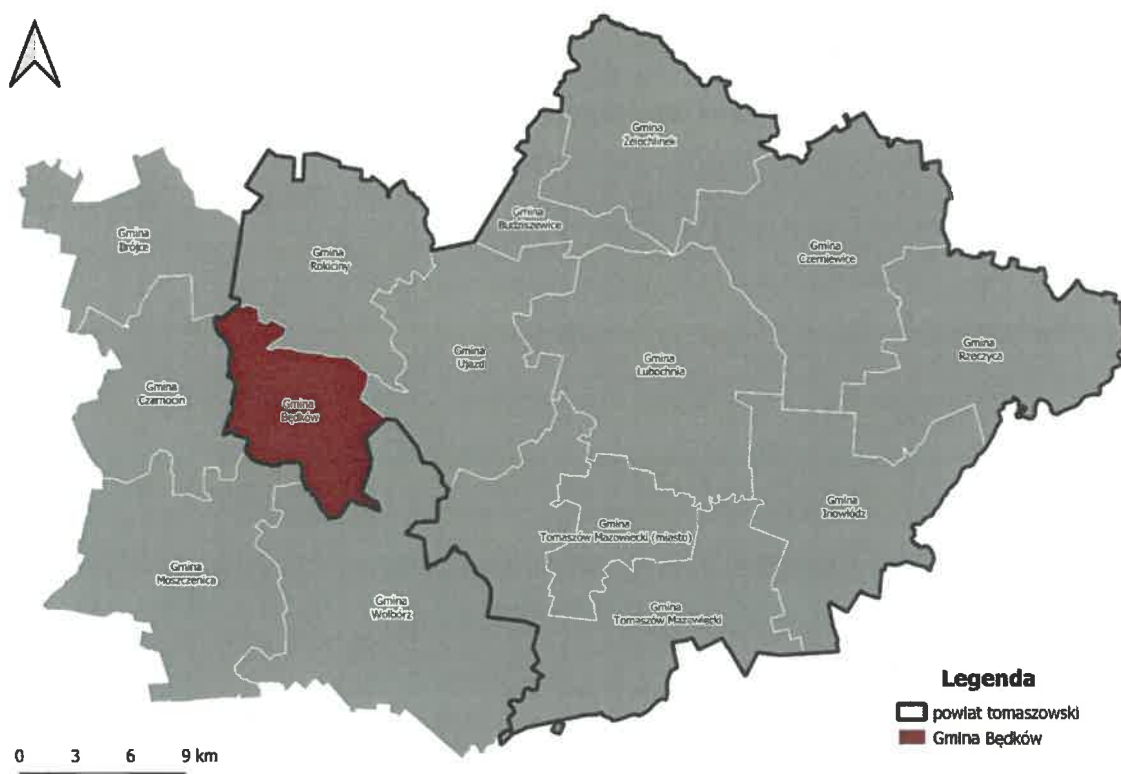
3. CHARAKTERYSTYKA GMINY BĘDKÓW

3.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Będków jest gminą wiejską, położona w centralno-wschodniej części województwa łódzkiego w powiecie tomaszowskim.

Gmina Będków graniczy z:

- Od północnego-zachodu z gminą Brójce,
- Od północnego – wschodu z gminą Ujazd,
- Od północy z gminą Rokiciny,
- Od południa z gminą Moszczenica i Wolbórz,
- Od z zachodu z gminą Czarnocin.

Rysunek 1. Położenie Gminy Będków na tle podziału administracyjnego
Opracowanie własne

3.2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31.12.2023 r. Gminę Będków zamieszkiwały 3 142 osoby, z czego 1 532 stanowili mężczyźni, natomiast 1 610 kobiety. Powierzchnia gminy wynosi 57 km² co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 55 os./km².

Tabela 1. Demografia w gminie Będków w latach 2022-2023

Wskaźnik	Jednostka miary	Rok 2022	Rok 2023
Liczba ludności ogółem	Osoba	3 135	3 142
Liczba mężczyzn	Osoba	1 533	1 532
Liczba kobiet	osoba	1 602	1 610
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	4	21
Saldo migracji zagranicznych	osoba	0	0
Przyrost naturalny	osoba	-28	-11
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem			
W wieku przedprodukcyjnym	%	15,1	15,4
W wieku produkcyjnym	%	60,9	60,5
W wieku poprodukcyjnym	%	24,0	24,1

Opracowanie własne na podstawie GUS

Z powyższych zestawień wynika, że stan liczby ludności w latach 2022-2023 nieznacznie się zwiększył. Wpływ na taką sytuację ma głównie wskaźnik migracji wewnętrznych.

4. REALIZACJA CELÓW ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

4.1. DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA

Realizacja celów w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego, należy w dużej mierze do obowiązków podmiotów gospodarczych, osób fizycznych, dlatego trudno jest określić stopień realizacji założonych celów. Największe ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza pochodzą z zakładów, lokalnych kotłowni oraz palenisk domowych. Wszystkie nowe budynki i budowle, zarówno sektora prywatnego jak i gospodarczego, budowane są obecnie w nowej technologii uwzględniającej termoizolację. Dotyczy to montażu nowej generacji okien oraz ocieplania ścian warstwą styropianu lub wełny mineralnej. Istniejące obiekty budowlane są sukcesywnie izolowane termicznie w zależności od możliwości finansowych właściciela lub zarządcy obiektu.

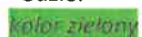
W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie gminy Będków zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2021 roku (rok bazowy) ze stanem na lata 2022-2023.

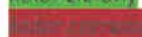
Tabela 2. Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony zdrowia dla strefy łódzkiej

Wskaźnik	Jednostka	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Zmiana wskaźnika*
Dwutlenek siarki (SO ₂)	Klasa	A	A	A	
Dwutlenek azotu (NO ₂)		A	A	A	
Pył zawieszony PM ₁₀		C	C	A	
Pył zawieszony PM _{2,5}		C1	C1	A1	
Benzen (C ₆ H ₆)		A	A	A	
Tlenek węgla (CO)		A	A	A	
Ołów (Pb)		A	A	A	
Arsen (As)		A	A	A	
Kadm (Cd)		A	A	A	
Nikiel (Ni)		A	A	A	
Benzo(a)piren (B(a)P)		C	C	C	

Opracowanie własne na podstawie Rocznej Oceny Jakości Powietrza w Województwie Łódzkim

*Gdzie:

 – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,

 – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika

4.1.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

Na terenie Gminy Będków w latach 2022-2023 prowadzone były działania związane przede wszystkim z poprawą efektywności energetycznej obiektów poprzez optymalizację kosztów zakupu i dystrybucji energii elektrycznej dla gminy i jednostek organizacyjnych oraz modernizacja tradycyjnego oświetlenia ulicznego poprzez wymianę starych lamp na żarówki LED. Realizacja tych celów przyczyniła się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię elektryczną, co pozwoliło na ograniczenie niskiej emisji i poprawę stanu powietrza w gminie. W zakresie ochrony jakości powietrza założono realizację 4 zadań.

Tabela 3. Zadania związane z ochroną powietrza realizowane na terenie Gminy Będków

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Prowadzenie monitoringu jakości powietrza	2022	Zrealizowano	Zakup stacji pomiaru jakości powietrza, czujnika temperatury, wilgotności i ciśnienia powietrza z wyświetlaczem zamontowanym na budynku UG w Będkowie	6 100,00 zł	Budżet Gminy
2.	Modernizacja tradycyjnego oświetlenia ulicznego poprzez wymianę starych lamp na żarówki LED	2022	Zrealizowano	Wymiana rtęciowych i sodowych opraw oświetlenia ulicznego na energooszczędne oprawy LED w ilości 120 szt. i 32 szt. zegarów astronomicznych na terenie Gminy Będków- 16 szt. opraw w miejscowości Remiszewice; 76 szt. w Będkowie; 28 szt. w Sługolicach	62 400,00 zł	Budżet Gminy

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
		2023		Wymiana rtęciowych i sodowych opraw oświetlenia ulicznego na energooszczędne oprawy LED" zostało wymienionych 100 szt. opraw w miejscowości Drzazgowa Wola- 16 szt.; Nowiny- 15 szt.; Prażki- 15 szt.; Zacharz- 1 szt.; Rzeczków- 3 szt.; Kalinów- 25 szt.; Nowiny- 20 szt.; Będków- 5 szt, oraz 11 szt. zegarów astronomicznych (100% zegarów na terenie gminy to zegary sterowane astronomicznie). W miejscach, w których nie ma możliwości montażu lamp zasilanych energią elektryczną zostały zamontowane lampy solarne na słupach o wys. 5 m, tj. 1 szt. Rzeczków, 2 szt. Prażki).	62 863,65 zł	
3.	Eko szkoła – Termomodernizacja z wykorzystaniem OZE budynku Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Będkowie	2023	W trakcie realizacji	Montaż nowej stolarki okiennej i drzwiowej, energooszczędne oświetlenie budynku. Dalsze prace związane z termomodernizacją budynku, prace instalacyjne i modernizacyjne obiektu są w realizacji, celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej budynku szkolnego i tym samym ograniczenie zużycia energii na terenie gminy Będków. Dzięki realizacji projektu szkoła uzyska korzyść w postaci oszczędności kosztów eksploatacji budynku podlegającego termomodernizacji.	Kwota dofinansowania pozyskana na to zadanie to: 4 859 730,00 zł. W 2023 roku wydatkowano jedynie wkład własny JST w wysokości 540 277,50 zł	Rządowy Fundusz Polski Ład, Budżet Gminy
4.	Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	2023	Zrealizowano	Wymiana 3 szt. pozaklasowych kotłów na paliwa stałe na ekologiczne kotły na pellet w budynkach komunalnych Gminy Będków	71 190,00 zł	Budżet Gminy

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

4.2. DZIAŁANIA W ZAKRESIE POPRAWY KLIMATU AKUSTYCZNEGO

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16 – 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej. Głównymi źródłem emisji hałasu komunikacyjnego do środowiska na terenie gminy Będków jest droga wojewódzka nr 716.

W latach 2022-2023, GIOŚ nie prowadził badań hałasu na terenie gminy.

4.2.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W ramach ograniczenia uciążliwości hałasu na terenie gminy dokonano poprawy układu komunikacyjnego poprzez przebudowy i modernizacje dróg gminnych. Działania te miały wpływ na ograniczenie emisji hałasu drogowego. W zakresie poprawy klimatu akustycznego założono realizację 2 zadań.

Tabela 4. Zadania związane z poprawą klimatu akustycznego realizowane na terenie Gminy Będków

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Modernizacja i budowa dróg publicznych	2023	Zrealizowano	1. Modernizacja drogi powiatowej Rudnik - Zacharz nr DP 4323E w miejscowościach Brzustów i Sługocice 2. Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Sługocice na odcinku 964,67 m, - przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rudnik, dz. nr ew. 110 na odcinku 999,25 m, - remont drogi gminnej w miejscowości Ewcin na odcinku 1099,02 m, czyli działkach drogowych nr ewid. 49, 128, - przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rzeczków na odcinku 354,16 m, - przebudowa drogi gminnej w miejscowości Łaknarz na odcinku 999,96 m, - przebudowa drogi gminnej w miejscowości Remiszewice Etap I na odcinku 386,22 m, - remont drogi gminnej w miejscowości Remiszewice Etap II na odcinku 457,84 m. 3. Remont drogi gminnej w miejscowości Kalinów o dł. 1273,31m. 4. Rozbiórka obiektu mostowego i budowa przepustu drogowego w ciągu DP1506E w miejscowości Prażki na rzece Miazga" 5. Przebudowa: DP4301E, DP43004E, przebudowa i rozbudowa DP1509E oraz budowa kanalizacji deszczowej w ciągu drogi powiatowej nr 4345E"	Dot. 1- 2 977 602,11 zł- 2 154 600,00 zł (w tym dotacja z powiatu tomaszowskiego 478 137,49 zł) Dot. 2- całkowity koszt -8 046 659,92 zł (kwota dofinansowania 7 433 042,17 zł); dot. 3- całkowita wartość inwestycji: 1.310.447,10 zł, w tym: dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Dróg: 664.635,00 zł; dot. 4- Wartość całej inwestycji to kwota: 2.048.375,13 zł w tym: Ministerstwo Infrastruktury – 932.871,00 zł Gmina Będków – 450.000,00 zł Powiat Tomaszowski – 665.504,13 zł Dot. 5- Wartość całej inwestycji to kwota: 6.595.477,82 zł w tym: Gmina Będków – 86.000,00 zł Powiat Tomaszowski – 1.909.843,82 zł Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład – 4.599.634,00 zł	Budżet Gminy; Program Rządowy Polski Ład; Fundusz Rozwoju Dróg

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
2	Poprawa układu komunikacyjnego poprzez przebudowę i modernizację dróg lokalnych na terenie Gminy Będków	2022	Zrealizowano	Poprawa układu komunikacyjnego poprzez przebudowę i modernizację dróg lokalnych na terenie Gminy Będków” jest to zadanie inwestycyjne realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wykaz działań do realizacji to: wykonanie połączeń drogowych między określonymi miejscami, podwyższenie parametrów technicznych i eksploatacyjnych istniejących dróg, ustalenie granic pasa drogowego, zakres prac obejmuje 5,2 km dróg. W zakres zadań wchodzi: przebudowa drogi gminnej w miejscowości Sługocice na odcinku 964,67 m, przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rudnik, dz. nr ew. 110 na odcinku 999,25 m, remont drogi gminnej w miejscowości Ewcin na odcinku 1099,02 m, czyli działkach drogowych nr ewid. 49, 128, przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rzeczków na odcinku 354,16 m, przebudowa drogi gminnej w miejscowości Łaknarz na odcinku 999,96 m oraz przebudowa drogi gminnej w miejscowości Remiszewice Etap I na odcinku 386,22 m i remont drogi gminnej w miejscowości Remiszewice Etap II na odcinku 457,84 m. Wszelkie roboty budowlane objęte będą wyłącznie w pasie drogowym stanowiących własność inwestora. Wykonanie jezdni bitumicznej o szerokości 4,50 m.	8 022 992,17 zł- dofinansowanie 433 042,17 zł	Polski Ład, budżet gminy

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

4.3. DZIAŁANIA W ZAKRESIE POPRAWY JAKOŚCI WÓD

Według danych Urzędu Gminy w Będkowie w 2023 roku 99% ludności gminy korzystało z sieci wodociągowej, natomiast z sieci kanalizacyjnej 22,6 %.

Tabela 5. Sieć wodno-kanalizacyjna na terenie Gminy Będków w latach 2022-2023

Wskaźnik	Jednostka	Rok 2022	Rok 2023
Długość sieci wodociągowej	km	78,0	78,0
Liczba przyłączy wodociągowych	szt.	966	968
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	szt.	2 928	3226
Długość sieci kanalizacyjnej	km	19,3	19,3
Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	235	239
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	szt.	687	730
Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	%	92,6	99
Udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	%	21,9	22,6
Zbiorniki bezodpływowe	szt.	585	536
Oczyszczalnie przydomowe	szt.	8	30

Opracowanie własne na podstawie GUS, Gmina Będków

4.3.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W okresie sprawozdawczym zadania dotyczące gospodarki wodno-ściekowej zapisane w Programie Ochrony Środowiska są w trakcie realizacji. Zapewnienie mieszkańcom systemu zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz prawidłowe zagospodarowanie ścieków jest jednym z priorytetowych zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska, a także podstawowym obowiązkiem władz samorządowych.

Zadania obejmują przede wszystkim prowadzenie kontroli oraz rejestru posiadaczy zbiorników bezodpływowych na podstawie rejestru umów na opróżnianie szamb i przestrzegania regulaminu utrzymania czystości i porządku.

Tabela 6. Działania związane z ochroną wód powierzchniowych i podziemnych

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Prowadzenie kontroli posiadaczy zbiorników bezodpływowych pod kątem posiadania zawartych umów na odbiór nieczystości ciekłych i częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych	2023	W trakcie realizacji	Przeprowadzenie kontroli zawartych umów i faktur na odbiór nieczystości ciekłych	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
2.	Prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych (szamb) na podstawie rejestru umów na opróżnianie szamb i kontrola przestrzegania regulaminu utrzymania czystości i porządku	2022	W trakcie realizacji	Prowadzenie elektronicznego rejestru na podstawie zgłoszeń bezodpływowych zbiorników	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2023				
3.	Prowadzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków	2022	W trakcie realizacji	Prowadzenie elektronicznego rejestru na podstawie zgłoszeń bezodpływowych zbiorników	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2023				
4.	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Będkowie	2022	Zrealizowano	W ramach zadania wymieniono układ pomp zasilających sieć wodociągową. Zamontowano nowy układ pompowy wraz z lampą UV. Wymieniono również na nową rozdzielnię sterującą systemem pomp typu RZH z czujnikami, okablowaniem oraz niezbędnym osprzętem.	633 722,90 zł- dofinansowanie- 495 000,00 zł.	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Budżet Gminy
5.	Modernizacja sieci wodno – kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Będków	2023	W trakcie realizacji	Część I – „Zaprojektowanie oraz wykonanie kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowości Nowiny”. Wykonawca „Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych SOWIK Łukasz Sowik”. Wartość zadania to kwota 2 245 554,49 zł. część II – „Zaprojektowanie oraz rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Gutków i Ceniawy”. Wykonawca „Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-	Całkowity koszt zadania to kwota 6 426 025,49 zł; Dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – 5 000 000,00 zł; Wkład własny – 1 426 025,49 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Budżet Gminy

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
				Budowlane ZETPRI-EKO". Wartość zadania to kwota 209 100,00 zł. część III – „Zaprojektowanie oraz rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Będków”. Wykonawca „Ewa Ciapa Zakład Usług Wodociągowo Hydraulicznych, Magnifique Gabinet Kosmetologii Estetycznej”. Wartość zadania to kwota 3 662 571,00 zł.		

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

4.4. DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Będków w 2022 i 2023 roku była Firma Jantar 8 Sp. Z o.o., ul. Literacka 83, 95-080 Rzgów.

W poniższej tabeli przedstawiono ilość poszczególnych frakcji odpadów komunalnych odebranych w roku 2022 i 2023. Informacje na temat ilości poszczególnych frakcji odpadów pochodzą z rocznych sprawozdań sporządzanych przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

Tabela 7. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy w latach 2022 i 2023

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2022 roku [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2023 roku [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	35,3600	32,1300
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	46,1200	44,4400
15 01 07	Opakowania ze szkła	53,8200	56,4800
16 01 03	Zużyte opony	5,7400	6,9800
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,9600	3,3900
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0180	0,0100

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2022 roku [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2023 roku [Mg]
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,4000	1,8800
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	2,5800	1,5800
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	42,8200	44,9100
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	545,9400	548,1900
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	42,5800	44,1000
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]		779,3380	784,0900

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowany na terenie oczyszczalni ścieków przy ul. Krzywej 1A w Będkowie, do którego mieszkańcy mogą w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oddawać selektywnie zebrane odpady.

Tabela 8. Ilość poszczególnych frakcji zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2022 i 2023 roku

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych w roku 2022 (Mg)	Masa odebranych odpadów komunalnych w roku 2023 (Mg)
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	11,4600	13,9800
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	3,1300	0,9800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	8,5000	10,6000
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]		23,09	25,56

Opracowania własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami w Gminie Będków

4.4.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

Prawidłowa realizowana gospodarka odpadami polega przede wszystkim na zapobieganiu powstawania odpadów oraz na poddawaniu ich odzyskowi lub unieszkodliwianiu (w przypadku, gdy jest niemożliwy z przyczyn ekonomicznych lub technologicznych). Zadanie związane z gospodarką odpadami na terenie Gminy Będków w latach 2022-2023 związane były w szczególności z realizacją zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest oraz poprawą systemu prawidłowego gospodarowania odpadami.

Tabela 9. Zadania związane z gospodarką odpadami realizowane na terenie Gminy Będków

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Będków	2022	Zrealizowano	Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z firmą JANTAR 8 Sp. z o.o	841 792,20 zł	Budżet Gminy
		2023			828 277,00 zł	
2.	Kontrola przedsiębiorców w zakresie prawidłowości gospodarowania odpadami komunalnymi odbieranymi z terenu gminy	2022	W trakcie realizacji	Sprawozdania BDO	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2023				
3.	Kontrola podmiotów nie objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi pod kątem posiadania umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów	2022	W trakcie realizacji	Sprawozdania BDO	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2023				
4.	Realizacja zadań wynikających z programu usuwania wyrobów azbestowych dla Gminy Będków	2022	Zrealizowano	Odbiór od mieszkańców wyrobów zawierających azbest w ramach umowy z WFOŚiGW w Łodzi	23 695,42 zł (dotacja WFOŚiGW w Łodzi- 23 695,00zł)	Budżet Gminy, WFOŚiGW w Łodzi
		2023		Odbiór od mieszkańców wyrobów zawierających azbest w ramach umowy z WFOŚiGW w Łodzi	70 061,11zł (dotacja WFOŚiGW w Łodzi- 63 055,00 zł)	

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
5.	Aktualizacja inwentaryzacji i Programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu gminy	2022	W trakcie realizacji	Aktualizacja danych o wyrobach zawierających azbest w bazie azbestowej	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet gminy
		2023				
6.	Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag	2022	Zrealizowano	-	Wartość zadania 37 554,30 zł, w tym dofinansowanie – 34 772,50 zł, wkład własny JST – 2.781,80	NFOŚiGW w Warszawie, Budżet gminy

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

4.5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY I EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

Celem ochrony przyrody jest utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów oraz zachowanie różnorodności biologicznej poprzez zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony. Głównym zadaniem jest ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień, utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Na terenie Gminy Będków znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Wolbórki,
- Pomniki przyrody.

Tabela 10. Zasoby przyrodnicze na terenie gminy Będków

Wyszczególnienie	Jednostka	Rok 2022	Rok 2023
Obszary prawnie chronione	ha	912,0	912,0
Obszary chronionego krajobrazu	ha	912,0	912,0
Lesistość	%	8,5	8,5
Powierzchnia lasów	ha	491,25	491,25

Opracowanie własne na podstawie Gmina Będków

4.6. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA POWAŻNYM AWARIOM

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony, mówiąc o:

- poważnej awarii rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem,
- poważnej awarii przemysłowej rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie.

Na terenie gminy Będków nie występują zakłady dużego oraz zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii.

4.6.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W omawianym okresie sprawozdawczym na obszarze gminy realizowano wskazane poniżej przedsięwzięcia związane z ochroną zagrożeń przed poważnymi awariami.

W celu poprawy bezpieczeństwa jednym z zadań realizowanym na terenie gminy jest aktualizacja planów bezpieczeństwa i zapobiegania awariom.

Tabela 12. Zadania związane z przeciwdziałaniem poważnym awariom

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Aktualizacja planów bezpieczeństwa i zapobiegania awariom	2022	W trakcie realizacji	Prace Sztabu Zarządzenia Kryzysowego	Prace prowadzone przez pracownika Gminy w ramach umowy o pracę	Budżet Gminy
		2023				

Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

5. MONITORING REALIZACJI ZADAŃ

W celu zobrazowania efektów realizacji działań związanych z ochroną środowiska w tabeli nr 13 zestawiono wartości wskaźników monitorowania realizacji zadań ujętych w *Programie*.

Tabela 13. Wartości wskaźników monitorowania realizacji zadań ujętych w *Programie*.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Gmina Będków		Zmiana wskaźnika
			Rok 2022	Rok 2023	
Sieć wodociągowa					
1.	Długość sieci wodociągowej	km	78,0	78,0	— 0
2.	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	966	968	↑ 2
3.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osób	2 928	3 226	↑ 298
4.	Korzystający z wodociągu w % ogółu ludności	%	92,6	99,0	↑ 6,4
5.	Długość rozdzielczej sieci wodociągowej na 100 km ²	km	135,1	135,1	— 0
Sieć kanalizacyjna					
6.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	19,3	19,3	— 0
7.	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	235	239	↑ 4
8.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osób	687	730	↑ 43
9.	Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	%	21,9	22,6	↑ 0,7
10.	Długość rozdzielczej sieci kanalizacyjnej na 100 km ²	km	33,4	33,4	— 0
Oczyszczanie ścieków komunalnych					
11.	Oczyszczalnie komunalne	sztuk	1	1	— 0
12.	Oczyszczalnie przydomowe	sztuk	8	30	↑ 22
13.	Zbiorniki bezodpływowe	sztuk	585	536	↓ 49
Gospodarka odpadami					
14.	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku	Mg	779,3380	784,0900	↓ 4,752
15.	Masa zebranych odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy	kg	184,4	187,4	↑ 3,0

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Gmina Będków		Zmiana wskaźnika
			Rok 2022	Rok 2023	
16.	Procent mieszkańców deklarujących selektywną zbiórkę odpadów komunalnych	%	100	100	— 0
Powierzchnia lasów					
17.	Wskaźnik lesistości	%	8,5	8,5	— 0
18.	Powierzchnia lasów	ha	491,25	491,25	— 0
Obszary chronione					
19.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	912,0	912,0	— 0
20.	Obszary chronionego krajobrazu	ha	912,0	912,0	— 0
21.	Pomniki przyrody	sztuk	1	1	— 0
22.	Ilość działających elektrowni wiatrowych na terenie gminy	sztuk	4	4	— 0
Jakość powietrza					
23.	Dwutlenek siarki (SO ₂)	Klasa	A	A	—
24.	Dwutlenek azotu (NO ₂)		A	A	—
25.	Pył zawieszony PM ₁₀		C	A	—
26.	Pył zawieszony PM _{2,5} (Faza 1)		C1	A1	↑
27.	Pył zawieszony PM _{2,5} (Faza 2)		A	A	—
28.	Benzen (C ₆ H ₆)		A	A	—
29.	Tlenek węgla (CO)		A	A	—
30.	Ołów (Pb)		A	A	—
31.	Arsen (As)		A	A	—
32.	Kadm (Cd)		A	A	—
33.	Nikiel (Ni)		C	C	—
34.	Benzo(a)piren (B(a)P)		A	A	—

Brak zmiany wskaźnika

Pozytywna zmiana wskaźnika

Negatywna zmiana wskaźnika

Opracowanie własne na podstawie GUS, Gmina Będków

6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

Celem sporządzenia Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będków na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028” za lata 2022-2023 była ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi oraz aktualna ocena stanu środowiska. Analizie poddano 27 zadań, które zostały wyznaczone w ramach 6 obszarów interwencji. W latach objętych raportem, zrealizowano 16 zadań, rozpoczęto realizację 10 zadań. 1 zadanie nie zostało zrealizowane, jego wykonanie zostało wyznaczone na kolejne lata.

Wykres 1. Stopień realizacji zadań w latach 2022-2023
Opracowanie własne na podstawie POŚ, Gmina Będków

Podjęte działania finansowane pochodziły głównie z budżetu Gminy Będków oraz przy udziale środków zewnętrznych np. Program Rządowy Polski Ład, Fundusz Rozwoju Dróg, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, WFOŚiGW, ARMiR, NFOŚiGW, ODR.

Przedsięwzięcia realizowane w latach 2022-2023 w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w gminie. Zmiany stanu środowiska widoczne będą dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z realizacji celów i zadań, określonych w Programie ochrony środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu.

Realizacja zadań w latach 2022-2023 zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu ochrony środowiska, zgodnych z polityką ochrony środowiska, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gminy.

Realizowane zadania przyczyniły się do korzystnych z punktu widzenia ochrony środowiska zmian. Wybrane z niektórych pozytywnych zmian to:

- sukcesywne prowadzenie remontów dróg co wpływa na ograniczenie hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji gazów i pyłów do powietrza,
- przyrost długości sieci kanalizacyjnej i liczby przyłączy kanalizacyjnych przez co zwiększa się ilość ścieków odbieranych i oczyszczanych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków – tendencja korzystna, gdyż zbiorniki bezodpływowe są potencjalnie nieszczelne co stanowi zagrożenie dla wód podziemnych, natomiast atestowane przydomowe oczyszczalnie ścieków zapewniają odpowiedni poziom oczyszczania ścieków,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy, poprzez sukcesywne prowadzenie kampanii edukacyjnych,
- zwiększenie bezpieczeństwa na terenie gminy poprzez m.in. zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego,
- ochrona cennych zasobów przyrodniczych poprzez stałe prace pielęgnacyjne terenów zieleni,
- stała kontrola i poprawa systemu gospodarki odpadami na terenie gminy.